

Ese de două ori in septemana:
Joi-a si Dominic'a.

Pretiuu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Foia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseza de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopesca.
Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. Era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiuu publicatiuniloru se se anticipe

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Deputatiunea congresului nostru electoralu in 17. Septemvre a. c. nou, 9 ore demaneti'a avendu primire la Maiestatea Sa Imperatulu, conducetoriulu deputatiunei Mironu Romanu, archimandritulu si Vicariulu episcopescu din eparchi'a Aradului a rostitu urmatoarele:

Maiestate cesara si regia apostolica,

Prégratióse Dóme!

„Ierarchi'a romana greco-orientala din Ungari'a si Ardélu, pe bas'a statutului organicu provediutu cu prégratiós'a aprobare a Maiestatii Tale, si-a eserceatu mai de curendu unu dreptu cardinalu alu seu prin aceea, cà repesandu neseuitaverulu nostru Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu baronu de Siagun'a, congresulu bisericescu coadunatu la Sibiu a alesu cu modalitatea prescisa pre noulu Archiepiscopu si Metropolitu alu provinciei nóstre Metropolitane in persón'a Episcopului diecesanu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu.

Noi, deputatiunea congresului electoralu din Sibiu, inmanuandu deja documintele congresuali, ce contienu actulu alegerii de Archiepiscopu si Metropolitu — inaltului Guvernu alu Maiestatii Tale, — indresnimu cu profunda veneratiune a descoperi neclati'a supunere omagiala a congresului bisericescu facia de Maiestatea Ta, preagratiósu Domnu si rege alu nostru; totodata naintea préaltului tronu alu Maiestatii Tale préumilitu a suplicá: ca pre nou alesulu Archiepiscopu si Metropolitu alu Romaniloru gr. or. din Ungari'a si Ardélu se Te induri in acestu postu alu seu prégratiósu alu intari.“

La ce Maiestatea Sa Imperatulu si Regele apostolicu a binevoitu prégratiósu a respunde:

„Primescu cu placere omagiulu congresului romanu gr. orientalu din Ungari'a si Ardélu, si i respundu cu salutarea-mi cordiala.

Resolutiunea mea in privinti'a alegerii de Metropolitu o veti primi in curendu pe calea Guvernelui meu ungrescu.“

Preanaltulu Decretu.

La propunerea Ministrului meu ungrescu de cultu si instructiune publica, actulu Congresului natiunálu bisericescu gr. or. romanu, prin care Episcopulu Aradului Procopiu Ivacicovicu e alesu de Archiepiscopu si Metropolitu gr. or. romanu, — cu acést'a 'lu intarescu.

Datu in Schönbrun, 17. Septemvre 1873.

Franciscu Iosifu m. p.

Augustinu Trefort m. p.

Congresulu electivu.

Sambata la 3 ore dupa amédi adunandu-se membrii congresului in biserica gr. or. din cetate cu chramulu schimbárei la fatia, s'a seversitu vecerni'a cea mica. Indata dupa acést'a la propunerea Présantiei Sale P. Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu s'a alesu o deputatiune dintre membrii congresului spre a invitá pre

Présanti'a Sa P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu ca comisariu congresuale la siedinti'a premergatória, conformu § 157 p. 1. din Statululu Organicu.

Comisariulu invitatu si concomitatu de deputatiune fu primitu cu „se traiésca“, ocupa loculu la més'a presidiale si dupa ce memorá in putiene cuvinte perderea cea mare a metropoliei nóstre causata prin mórtea Escel. Sale Présantitului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu deschise siedinti'a premergatória. Se dede apoi locu cetirei acteloru privitórie la mórtea metropolitului si se defipse siedinti'a pre diu'a urmatória.

Se ivi mai pre urma lips'a de a se alege unu membru carele se respunda la cuventarea de deschidere a comisariului congresuale si de-si se indigitá de unu membru cu deosebire, cà actulu acest'a cade in competinti'a siedintiei premergatórie se decise cà nu se tie-ne aici si cà acést'a designare este tréb'a unei conferintie private, carea trebuie se se tie-na indata dupa siedinti'a premergatória.

Asia se si intemplá. Càci unu numeru mare de membri se adunara in sal'a cea mare a seminariului archidiecesanu, unde se desbate asupr'a cestiunei alegerei. Caus'a desbaterei mai indelungate a fostu cà dupa ce s'a intrunitu conferinti'a in persón'a respundietoriului s'a ivitu propunerea cà cuventarea de respundere se se comunice mai antáiu unei comissiuni alese de conferintia, pentru ca se nu contienu lucruri cu cari pre urma membrii congresului nu aru pute consimti. Diverginti'a de parere este acum: cà este respunsulu acest'a numai o formalitate, este elu oficiosu seu chiaru oficiale. Finea discussiunei o face votarea carea resolvable cestiunea asiá, cà respunsulu se nu se mai dea nici unei comissiuni, ci se se dea incredere deplina acestui ce va luá asuprasí.

Barbatulu alesu spre acestu sfersitu a fostu dlu Branu de Lemeny, carele fiindu cà nu erá in siedintia fu intrebatu prin dlu Iacobu Bolog'a carele avu bunatatea a merge pana la susu disulu domnu. Nu trecu multu si dlu Iacobu Bolog'a vine cu respunsulu cà disulu domnu e bolnavu si asia nu póte primi. Adunarea staruiesce dara pre langa dlu Bolog'a, carele si primesce.

Totu in conferintia se preconultéza asupr'a notariloru si secretariloru precum si asupr'a alegerei unei comissiuni verificatórie.

La 7 ore sér'a se continuá serviciulu Ddieescu de sér'a si indata dupa acest'a celu de diminéti'a dupa tipiculu rusalieloru la care participara ambii archirerei, dintre cari Présanti'a Sa Episcopulu Aradului activu, luându parte la celebrare.

Cu aceste se incheia diu'a premergatória.

Duminea in diu'a prima a congresului electorale dupa serviciulu Ddieescu impreunatu cu chiamarea s. spiritu s'a deschisu congresulu, dupa alegerea notariloru provisoru prin o cuventare de càtra Présanti'a Sa P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu ca comissariu congresuale, (care cuventare din preuna cu respunsulu Domnului membru congresualu Iacobu Bolog'a s'au publicatu deja in Nr 53. alu Luminei. Red.)

Dupa cuventarile aceste se constitue congresulu alegenduse notari definitivi in persónele urmatórie: Ioanu Popescu, I. Andreievici si S. Suciú, Mihailu Besanu, Moise Branisce, Ioanu Fasia, Ioanu Lengeru, I. Miclea si Tom'a Rosiescu. M. Besanu este alesu notariu generalu.

Mai departe se constateza numerulu celoru presenti, se alege o comissiune verificatória si trei scrutatori in persónele dd. I. Metianu, Parteniu Cosm'a si Ant. Mocioni, si se statoresce ordinea dilei pre diu'a urmatória.

Cu aceste se incheia siedinti'a si se anuncia cea urmatória pre 10 ore inainte de amédi in diu'a de mâne.

Siedinti'a a II-a, din 8 sept. n. deschidendu-se la 10 ore, sub presiedinti'a dlui eppu-comisariu, dupa-ce pre langa unele observatiuni de forma din partea deputatiloru Babesiu si G. Popa s'au autenticatu protocolulu siedintiei premergatórie si s'a luat spre sciintia excusarea absintiei deputatiloru: Apostoleanu, T. Seracinu, S. Mangiucu, P. Nemesiu si At. Mariencescu, — deputatulu Branisce

face unu proiectu de resolutiune, care cuprinde unu votu de blamu pentru consistoriului archidieceșanu, din caus'a că acest'a, in cerculariulu seu regulatoriu de alegeri, a violatu dispozițiunea §-lui 91, lit. h, alini'a. 5 din statutulu org.

Asupr'a acestei propuneri se incinse o desbatere lunga si agera, la carea, in diferit' directiuni luara parte deputati *Besanu, Hodosiu, Onitiu, Ales. Mocioni, Secula, Deseanu, etc.* pana candu in fine la aretarea lui *Babesiu* ca obiectulu, involvendu o plansore si apelatiune contra unei mesure consistoriale, este de competinta forului administrativu superioru, adeca a consistoriului metropolitanu; propunetoriulu *Branisce* si retrage propunerea, rezervandu-si dreptulu de a o face la timpul si locul seu.

Urmă apoi reportulu comisiunei pentru verificarea mandatelor, alu carei referent' dlu *L. Orbonasiu* spuse numai de cătu, că dintre 37 de alegeri ce cadu sub verificare, două singure sunt dificultate seriosu. Deci celelalte propunendu-se pre scurtu, toate se dechiarara de verificate.

Antaiu dificultata a fostu alegerea dlui *Dr. Il. Puscariu*, din cleru, din caus'a că la ea a luat' parte si unu alegetoriu din altu cercu, ér despre trei se pretindea că ar fi fostu fortiați a votă pentru numitul' alesu.

Prin desbaterea urmata constatandu-se, că — votulu celu ne-competinte nu a decisu alegerea, ér fortia in privinta' celoru trei nu se pôte adeveri, — anulara propusa de comisiune nu se primesce si mandatulu parintelui *Il. Puscariu* se dechiară de verificatu.

A două alegere dificultata este a parintelui *Cristea*, din cerculu alu VII-lea archidieceșanu; si aci la inceputu majoritatea se aretă plecata pentru verificare. Intra aceea se ivescu două mominte noue: se anuncia că ar fi intratu protestu contra alegerei si că ar essiste unu protocolu despre o alt'a, mai inainte, adeca despre alegerea intemplata la primul' terminu, pe care consistoriulu archidieceșanu ar fi privit' o de nevalida. Aceste noue imprejurari facu pe congresu a-si intrerumpe pre unu scurtu timpu desbaterile, pentru ca comisiunea se aiba ocaziune a lua in consideratiune acele două momente.

Dupa redeschiderea siedintiei, comisiunea verificatoriă sustienendu-si votulu pentru *nimicirea alegerei* parintelui *Cristea*, — acum cu atātu mai multu, — se nasce o noua desbatere apriga, a carei resultatu e, că se constata, cumca intr'adeveru la terminulu ordenariminte prefiptu s'au infacisiatu 10 preoti si au alesu deputatu, care alegere insa consistoriulu — fora tota competinta — a considerat' o de nulla si presiedintele ei a ordinaru alta alegere pe alta dia, unde apoi a fostu alesu parintele *Cristea*.

Dupa-ce pro si contra vorbescu dd. cav. *Puscariu, Hania, Cosma, Onitiu, Gaetanu, etc* dlu *Racuciu* propune incheierea discussiunei, carea primindu-se, dintre cei insemnati la cuventu pentru verificare se alege de cuventatoriulu generale *Dr. Pecurariu*, ér dintre cei inscrisi contra verificarei *L. P. Deseanu*. Acestia vorbindu, fiecare in a sa parte, a nume celu din urma intonendu cu tota serioșitate, că — nu este cu potintia a sanctiunā o nelegalitate ca cea comisa de consistoriulu archidieceșanu prin *nimicirea* fora competintia a primei alegeri, că — prin sanctiunarea unei nelegalități nu pôte fi consultu, ma nici permisu a sustiene pacea intre partite, că — in astfelu de casuri respectele personali trebue să dispara, etc. etc. — la cererea a 20 de membri se face votare nominale, alu carei resultatu e, că — cu o majoritate de 59 voturi contra 47, alegerea parintelui *Cristea* se cassedia.

Fiindu acum verificarea membriloru nou-alesi completata, ér timpul inaintatu, siedintia se redica, defigendu-se cea urmatōria pe mane-di nainte de amedia, ér la ordinea dilei destinandu-se — actulu *alegerei de arhiepiscopu si metropolitu*. —

Siedintia a III.

S'a tienutu in 28 augustu st. v. 1872.

Presiedinte: Pré Santi'a Sa *Procopiu Ivacicoviciu*, episcopulu Aradului in calitatea de comisariu alu Consistoriului Metropolitanu.

Notariu: *George Popa*.

Siedintia s'a inceputu la 10 ore nainte de mediadi.

Nr. 21. Se ceti protocolulu siedintiei de ieri si se autentica.

Nr. 22. Arhimandritulu *Nicolau Popea* spune Congresului, cumca intielegendu, că la actulu de facia, pentru alegerea de Arhiepiscopu si Metropolitu, mai multi domni deputati ar fi avendu in cugetu a votă pentru densulu, multiamindu acestoru domni pentru in-crederea ce i-o dedura, ii rōga de asta data a-lu lasă afara din combinatiune.

Congresulu ia cunoscintia.

Nr. 23. Michaiu *Besanu* recomanda in atentiunea Congresului necesitatea a se alege comisiunea bugetaria, ori a se restaură cea din 1870. la acestu obiectu arhimandritulu *Mironu Romanu* propune, ceea ce primindu Congresulu enuncia: Conclუსulu Congresului ordinaru din anulu 1870 de sub nr. 137 referitoriu la alegerea comisi-

niū bugetarie, mai departe la diurnele si la spesele de calatoria alo deputatiloru congresuali, are validitate si pentru congresulu de acum electoralu.

Notariatulu, avendu in vedere, cumcā la ordinea dilei va veni astadi alegerea de arhiepiscopu si Metropolitu, presenta Congresului:

1. Trei liste, contienendu fiecarea numele deputatiloru congresuali câte din o diecesa, in suma numele deputatiloru din tōtetrele diecesele, pentru a servi de manecare la constatarea numerului deputatiloru presenti si casualminte la efeptuirea paritatei intre archidieceșă si diecesele sufragane, precum acest'a paritate o prescrie § 155 Stat. org:

2. Siedulele, contienendu fiecarea numele câte a unui deputatu congresualu. Aceste siedule sunt in două pachete si anume intr'unu pachetu siedule cu numele deputatiloru din archidieceșă, era in alu doile pachetu sunt siedulele cu numele deputatiloru din diecesele sufragane; avendu aceste siedule a servi la tragerea de sōrte, prescria in punctulu 4 alu §-lui 157 din Statutululu org. in casulu daca dupa constatarea membriloru presenti se va gasi, cumca cutare parte este precumpenitōria si deci va trebui, ca se se scōta dela votare atāti membri din partea precumpenitōria, cāti sunt de lipsa a sustiene paritatea ambeloru parti: —

3. O lista alfabetica generala despre numele tuturor deputatiloru congresuali, carea, dupa constatarea celoru presenti si dupa scōtorea celor'a din partea precumpenitōria, se va folosi la votare, precum prescrie punctulu 6 din § 157 alu Statutululu Organicu;

4. Registrulu de votare in trei esemplarie, precum prescrie punctulu 8 din § 157 alu Statutululu Organicu.

Congresulu ia cunoscintia despre listele, siedulele si despre registrulu pregatitu de notariatu pentru actulu alegerii de arhiepiscopu si metropolitu, dechiarandu, că aceste pregatiri necesarie corespundu deplinu preseriseloru din Statutululu Organicu.

Nr. 25. Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu-presiedinte presenta scrisōrea Consistoriului metropolitanu, datata din siedintia plenaria, ce s'a tienutu astadi in 28 aug. v. 1873 si prin carea consistoriulu pomenitu insciintieza Congresului, că Ilustritatea Sa, Dlu Episcopu alu Aradului, din causa că densulu vine in combinatiune de a fi alesu, a renunciatu la calitatea de Comisariu metropolitanu pentru conducerea presidiului la actulu de alegere, care renunciare Consistoriulu a primit' o si a alesu de Comisariu substitutu pe parintele protopresbiteru *Ioanu Metianu*. Totdeodata alatura si votulu separatu ce Pré Santi'a Sa, parintele *Ioanu Popasu*, Episcopulu *Caransebesiului*, l'a datu in Consistoriulu Metropolitanu, ca insusi Congresului se se concreda alegerea substitutului de comisariu conducatoriu alu Congresului.

Pré santitulu parinte Episcopu *Ioanu Popasu* ia cuventulu a-si motivā votulu separatu ce l'a datu in Consistoriu si acum 'lu sustiene in Congresu ca si propunere, adaugendu in fine, că in acelu casu, deca primindu-se propunerea *Ssale* si prin urmare ven. Congresu va alege insusi pe comisariulu substitutu, venerabilulu Congresu se binevoiesca a nu reflectā la person'a Pré Santiei sale, căci resignēza dela această misiune din motivele din cari a resignatu si Pré Santi'a Sa parintele Episcopu Comisariu.

Ioane Popoviciu Deseanu replica antevorbitoriului, apoi propune ca: Congresulu se iee la cunoscintia chartia' Consistoriului metropolitanu, că, dupa ce Ilustritatea Sa Dlu Episcopu *Ivacicoviciu* a renunciatu la oficiulu de comisariu, pentru actulu de alegere si urmarea mai departe, in sensulu statutului organicu a numitu de comisariu pe parintele protopopu *Ioanu Metianu*, deci rōga pe noulu Comisariu a ocupā scaunulu de presiedinte.

Alesandru Mocioni, Elia Macelariu si Parteniu Cosma spriginescu propunerea lui *Ioanu Popoviciu Deseanu*.

Nicolae Gaetanu face propunerea urmatōria: „Decisiunea Consistoriului metropolitanu, prin care a primitu renunciarea Comisariului dejā denumitu, a Dlui Episcopu *Procopiu Ivacicoviciu*, si a denumitu altu Comisariu in person'a Dlui protopopu *Ioanu Metianu*, nefiindu conforma Statutululu organicu, se delatura si comisariulu dejā denumitu, *Procopiu Ivacicoviciu*, se insarcineza a duce presidiulu pana in fine.”

Dr. Demetriu Racuciu provocandu la regulamentu cere inchiderea desbaterii, ceea ce punendu-se la votu, Congresulu o primesce.

In sensulu Regulamentului, propunetiloru ii se cade ultimulu cuventu; dreptuce atātu Pré Santi'a sa parintele Episcopu *Ioanu Popasu*, cātu si *Ioanu Popoviciu Deseanu* mai cuventēza câte odata, fiecare pentru propunerea sa.

Pré Santi'a Sa parintele Episcopu presiedinte arēta, că i s'a presentatu o scrisōre, carea cere votare nominala si că această cerere corespundu modalitatiloru ce le prescrie regulamentululu.

Dreptuce Congresulu primindu a se face votare nominala, se naseu intrebarea, că a cui propunerea se se puna mai antaiu la votare?

Dupăce cuventara mai multi la desbaterea acestei intrebări, in fine se primi propunerea lui *Elia Macelariu*, ca mai antaiu se se

puna la votare propunerea ce a facut'o Ioanu Popoviciu Desseanu, pentru că acésta déca se va primi, atunci celelalte cadu de sine, va se dica i compete antiaitate in intielesulu regulamentului.

Primindu-se propunerea lui Elia Macelariu, se face votare nominala asupra propunerii lui Ioanu Popoviciu Desseanu, in a careia urmare cu 66 de voturi in contra aloru 36 se enuncia:

Congresulu ia la cunoscentia charti'a Consistoriului metropolitanu, ca, dupa ce Ilustritatea Sa Dlu Episcopu Procopiu Ivacicoviciu a renunsiat la oficiulu de comissariu, pentru actulu de alegerea si armarea mai departe, in sensulu Statutului Organicu a numita de Comisariu pe parintele protopopu Ioanu Metianu, deci roga pe noulu comisariu a ocupa scaunulu de presiedinte.

Nr. 26. Pré Santi'a Sa parintele Episcopu presiedinte, Procopiu Ivacicoviciu, se retrage dela presiedintia si-si ocupa locul de deputatu preotiescu in Congresu, éra parintele protteru Ioanu Metianu venindu la scaunulu de presiedinte alu Congresului se felicita ca, dupa desbaterile ce au premersu, póte dice ca ocupa presiedinti'a nu numai din increderea veneratului Consistoriu Metropolitanu, ci si din a maritului Congresu. Se recomanda in bunavointi'a Congresului si provóca pe deputati a padí cu scumpetate ordinea, cum ni-o prescrie statutulu Organicu, ce ni l'am dobanditu dupa suferiri si straduintie de timpi indelungati, si se nu se pérda din vedere nici pentru unu momentu, cumca ordinea legale este temeinelu libertatiloru nóstre bisericesci.

Congresulu prin urári repetite de se traésca, da spresiune atátu semtiemintelor sale de bunavointia, cu cari intempina pe noulu comisariu consistorialu Ioanu Metianu, cátu si promisiunei de a pazi cu rigóre ordinea din Statutu, cari spresiuni se otarescu a se trece in protocolu.

Nr. 27. Protopresbiterulu Ioanu Metianu, presiedintele Congresului, recomanda in atentiunea congresului acea circumstantia, ca fiindu densulu alesu de scrutinatoriu inca de mai nainte, acum dupace a ocupatu presiedinti'a este de lipsa a se alege in locul lui altulu de scrutinatoriu catra cei doi insi alesi, deci propune a se alege de scrutinatoriu parintele protopresbiteru Ioanu Ratiu.

Congresulu cu aclamatiune alege de scrutinatoriu in locul protopresbiterului Ioanu Metianu, acum trecutu la presiedinti'a congresuala, pe parintele protopresbiteru I. Ratiu.

Nr. 28. Parintele presiedinte spune ca, fiindu la ordinea dilei alegerea de Archiepiscopu si Metropolitu, trebuesce mai antaiu se se verifice list'a deputatiloru presenti din archidieceasa de o parte, éra de alta parte din diecesele sufragane la olalta.

Alesandru Mocioni propune si Congresulu primesce a se dá cetire de dóue ori atátu listei deputatiloru din archidieceasa, cátu si listelor ce contienu pre deputatii din diecesele sufragane; apoi acei deputati, cari nici la cetirea a dóu'a nu se vor presentá, se se considere de absentii, si pe bas'a acestei constatare se se face scóterea prin sórte prevediuta la punctulu 4 din §. 157 a statutului organicu.

Cetindu-se de dóue ori atátu list'a deputatiloru din archidieceasa cátu si listele deputatiloru din diecesele sufragane, Congresulu constata, ca din diecesele sufragane sunt presenti de totu 54, éra din archidieceasa 57 de deputati, deci trebuesce ca dintre deputatii archidiecesei trei insi se se scóta prin sórte de la votisare intru intielesulu §§ loru 155 si 157 din statutulu organicu.

Nr. 29. In conformitate cu decisulu de sub numerulu precedinte, parintele protopopu presiedinte provóca notariatulu a cetí list'a verificata a deputatiloru presenti din archidieceasa, apoi dintre siedulele pregatite se arunce in urna siedul'a cu numele acelu deputatu pre care l'a cetitu.

Urmandu astfelu, notariatulu cetesce din archidieceasa 57 de nume ale deputatiloru si arunca in urna totu atáte siedule.

La dorinti'a Congresului, presiedintele scóte din urna trei siedule si le cetesce cu voce inalta. Ele contienu numele deputatiloru congresuali din Archidieceasa: Ioane Paraschivu, Ioane Branu de Lemeni si Ioanu Nemesiu, dreptuce

Congresulu dechiara ca deputatii congresuali din Archidieceasa: Ioanu Paraschivu, Ioanu Branu de Lemeni si Ioanu Nemesiu prin sórte sunt scosi dela votare pentru a sustiené paritatea intre amédué partile.

Nr. 30. Presiedintele constatandu ca dupa sortire sunt deputati presenti din archidieceasa 54. intocmai cáti sunt din diecesele sufragane, adeca de toti la olalta 108, provóca notariatulu a cetí numele acestoru 108 insi.

Dupa cetire, presiedintele intréba, daca cumva cutarele voiesce se reclame?

Nereclamandu nimene, la dorinti'a Congresului,

Presiedintele prochiama list'a alfabetica a deputatiloru congresuali, indreptatiti la votare, de verificata si paritatea de statorita in sensulu §-lui 155 din statutulu organicu, fiindu din archidieceasa 54 de votanti, éra din diecesele sufragane la olalta 54. Constata cumca la 108 de voturi majoritatea absoluta — ce o recere punctulu 10 din § 157 alu Statutului organicu — e de 55.

Nr. 31. Parintele protopopu presiedinte provóca pre doputati a siedé in linisce pe scaunele loru, ca se nu se conturbe ordinea, ca asiá apoi fiecare votante se póta lesne si pe rondu a se apropiá de urn'a alegerii, candu i se va chiamá numele.

Mai departe provóca pe scrutinatorii Ioanu Ratiu, Antoniu Mocioni si Parteniu Cosma ca, conformu oficiului loru, se ocupe locu la més'a presidiala pentru pazirea urnelor.

In urmarea acestei provocári presidiale, scrutatorii se asiedia la més'a presidiala, in jurulu urnei de votare.

Presiedintele deschide urn'a de votare, aréta Congresului ca e góla, apoi o inchide in faci'a scrutatoriloru si a Congresului, dupa care inchidere, presiedintele provóca pe notariulu generalu a strigá dupa list'a verificata pe fiecare membru congresuale spre a pune in urna siedul'a impaturata de votisare, pe rondu pana in fine fara intrerumpere — dreptuce notariulu striga in ordine alfabetica pe toti membrii si fiecare pune in urna câte o siedula.

Acesti membrii votanti, cari au respunsu la chiamarea alfabetica a notariului generalu, sunt urmatorii:

1. Nicolae Andreeviciu. 2. Georgiu Ardeleanu. 3. Davidu Almasianu. 4. Zacharia Boiu. 5. Iosifu Baracu. 6. Ioanu Bartolomeiu. 7. Ioanu Balnosianu. 8. Ioanu Bojitia. 9. Nicolae Brinzeiu. 10. Ioanu Brancoviciu. 11. Iosifu Belesiu. 12. Moise Bocsianu. 13. Nicolae Beldea. 14. Vincentiu Babesiu. 15. Michailu Besanu. 16. Demetriu Bonciu. 17. Iacobu Bologa. 18. Moise Branisce. 19. Ioanu Buzura. 20. Vasiliu Buzdugu. 21. Spiridonu Busu. 22. Cosmanu Ciolaca. 23. Petru Cermena. 24. Gerasimu Candrea. 25. Ioanu Candrea. 26. Parteniu Cosma. 27. Nicolau Diamandi. 28. Simeonu Dimitrieviciu. 29. George Dringou. 30. Ioanu Faura. 31. Ioanu Fasia. 32. Paulu Fasia. 33. Ioanu Filipescu. 34. Nicolae Fratesiu. 35. Paulu Fizesianu. 36. Ilie Floca. 37. Ioanu Groza. 38. Ioanu Galu. 39. Nicolae Gaetanu. 40. Ioanu Grama. 41. Ioanu Hania. 42. Dr. Iosifu Hodosiu. 43. Stefanu Iosifu. 44. Atanasiu Ioanoviciu. 45. Episcopulu Procopiu Ivacicoviciu. 46. Alesandru Ioanoviciu. 47. Georgiu Ioanoviciu. 48. Lazaru Ionescu. 49. Ioanu Lengeru. 50. Moise Lazaru. 51. Timoteiu Miclea. 52. Antoniu Mocioni. 53. Dr. Alesandru Mocioni. 54. Dr. Eugeniu Mocioni. 55. Emanuelu Misiciu. 56. Elia Macelariu. 57. Ioanu Metianu. 58. Demetriu Moldovanu. 59. Dr. Ioanu Mesiota. 60. Davidu Nicora. 61. Ioanitiu Olariu. 62. Iosifu Orbonasiu. 63. Alessiu Onitiu. 64. Iacobu Popoviciu. 65. Vasiliu Popoviciu. 66. Ioanu Popoviciu. 67. Iosifu Popoviciu. 68. Sigismundu Popoviciu. 69. Simeonu Popeacu. 70. Georgiu Pesceanu. 71. Dr. Ilariu Puscariu. 72. Rubinu Patitia. 73. Eppulu Ioanu Popasu. 74. Ioanu P. Desseanu. 75. Dr. Stefanu Pecurariu. 76. Georgiu Petroviciu. 77. Georgiu Popa. 78. Ioanu Ptericu. 79. Ioanu Popa. 80. Ioanu Popescu. 81. Vasiliu Puposiu. 82. I. T. Popoviciu. 83. Ioanu Pinciu. 84. Nicolae Popea. 85. Ioanu Papiu. 86. Dr. Lazaru Petcu. 87. Ioanu Puscariu. 88. Sabinu Piso (sen.) 89. Sabinu Piso (jun.) 90. Ioanu Preda. 91. Petru Rosca. 92. Visarionu Romanu. 93. Mironu Romanu. 94. Ioanu Ratiu. 95. Vasiliu Rosinscu. 96. Toma Rosioscu. 97. Dr. Demetriu Racuciu. 98. Georgiu Secula. 99. Ioanu Seimanu. 100. Teodoru Serbu. 101. Pntru Sueiu. 102. Nicolae Stravoiu. 103. Simeonu Trifu. 104. Ioanu Tieranu. 105. Ioanu Tipeiu. 106. Georgiu Vasiliieviciu. 107. Dr. Paulu Vasiciu. 108. Florianu Varga.

Finindu-se darea sieduleloru, presiedintele comisariu metropolitanu numera siedulele din urna si punendu-le in alta urna asemenea, asiderea o aréta mai antaiu scrutatoriloru si Congresului spre a constata ca a fost góla.

Numerulu sieduleloru s'a aflata corespondietorju cu numerulu votantiloru, deci comisariulu metropolitanu le scóto un'a câte un'a din urna, le despaturá si cu voce inalta cetí numele alesului in scrisu si predede fiecare siedula scrutatoriloru spre a o petrece in registrulu de votisare, éra scrutatorii dupa inregistrare pusera siedulele pre mésa un'a peste alta;

Finindu-se inregistrarea tuturor voturiloru, se scrutinara, de dupa carea scrutinare presiedintele comisariu metropolitanu anuncia Congresului dreptu rezultatulu, ca,

Actulu alegerii de Archiepiscopu si Metropolitu s'a seversitu. Pré Santi'a Sa parintele Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicoviciu a intrunitu 78 de voturi, — Pré Santi'a Sa parintele Ioanu Popasu, Episcopu alu Caransebesului 20 de voturi, — 2 siedule au fostu albe, éra 8 voturi s'au resfiratu intre alte 6 persóne, — deci intru intielesulu punctului 12 din §. 157 alu Statutului Organicu, prochiama pe Pré Santi'a Sa, Episcopulu Procopiu Ivacicoviciu, de alesu Archiepiscopu si Metropolitu alu bisericeii ortodosse romane din Ungari'a si din Transilvani'a. Congresulu primesce rezultatulu alegerii intru urári entusiastice de „se traésca Archiepiscopulu si Metropolitulu nostru.“

Nr. 32. Pré Santi'a Sa parintele Procopiu Ivacicoviciu, alesulu de Archiepiscopu si Metropolitu, intre uráriloru deputatiloru ia cuvintulu a spune, ca pretutindenea e grea sarcin'a archipastoriei, indoitu grea la noi romanii. O pórtá

de 20 de ani si mai bine, dar nu se p^ote plange, pentru c^o iubirea fratiloru si a fiiloru sei sufletesci 'lu mangae, 'lu intaresce si resplatesce; in etate este inaintatu, dar in-crederea Congresului pururia i va intineri puterile. Primesce sarcin'a onorifica de Archiepiscopu si Metropolitu, nu numai pentru c^o disciplin'a bisericeii, careia s'a dedicatu, nu-i permite a se retrage dela lucru pana cei viu, ci primesce si pentru aceea, c^oci nu se p^ote dupa legea sufletesca s^e urgisimu si s^e paresimu pre cei cari ne iubescu pre noi. Dove-dile de incredere si de iubire ce le capeta 'lu l^ega strensu de nou'a demnitate bisericesca, careia oferesce vi^etⁱa sa; desclinitu va lucr^o pentru cultur'a clerului si a poporului si r^oga pe bu-nulu Dumnedieu s^e-i dee sporiu in bine si s^e prim^esca sub alu seu scutu si in binecuventarea sa pe toti credintiosii ro-mani ai acestei Archidieceze si a Metropolei n^ostre.

Congresulu intielege si constata cu bucuria din cuvintele Pr^e Santiei sale, Parintelui Episcopu Procopiu Ivacicovicu, c^o primesce demnitatea de arhiepiscopu si metropolitu.

Nr. 33. Presedintele comisariu metropolitanu Ioanu Metianu intr^eba de congresu, c^o actulu alegerii de arhiepiscopu si metropolitu, trebuindu a se asterne Maiest^otii Sale spre intarire intru intielesulu punctului 13 din § 157 alu statutului organicu — in ce modu dorese congresulu s^e-lu ast^erna. Congresulu decide, ca actulu alegerii de arhiepiscopu si metropolitu s^e-lu duca la Maiestatea Sa o deputatiune congresuala, carea se va aleg^e mane, — ^era pentru a se compune representatiunea Congresului catra Maiestatea Sa in asta privintia se esmite prin ac^est'a o comisiune in pers^onele comembriloru Ioanu Hania, Vincentiu Babesiu si Georgiu Ioanovicu, avendu ac^esta comisiune a present^o elaboratulu 'seu in siedinti'a de mane.

Fiindu timpul inaintatu, siedinti'a se incheia la 2¹/₄ ore dupa mediadi, anucianduse siedinti'a viitoria pe mane la 11 ore nainte de mediadi.

Acestu protocolu s'a cetitu si s'a autenticatu in siedinti'a Congresului, tienuta la 29 augustu st. v. 1873.

Presiedinte Comisariu Metropolitanu:

Ioane Metianu. m. p.

Protopreshiteru si Comisariu consistorialu.

Georgiu Popa. m. p.
notariu.

Siedinti'a a IV-a, din 10 sept. n. — inca merita — din mai multe puncturi de vedere a fi apretiuuta. Ea — asia dicendu intr^ega s'a absorbitu de verificarea protocolului; c^oci — se lucr^o de unu documentu, despre unu actu istoricu mare! Dlu **Georgiu Popa**, notariulu dilei de alegere, 'si-ascutise bine dibaciulu condou, dar — tocmai ac^est'a unor'a nu placea! Se fecera mai multe observatiuni la unele puncte si se nascura desbateri aprige pro si contra.

Mai antaiu parintele archimandritu **Popea** afl^o fora cala amintirea motivarei retragerii sale de la candidatura; d^ora c^o nu-i placea s^e se constate in scrisu cumca dinsulu dupa esperintia sa, si-a recunoscutu poterile pot slabu pentru greu'a sarcina a oficiului de arhiepiscopu si metropolitu. Cer^u deci ca numai pre scurtu s^e se amint^esca retragerea sa.

Acestu incidinte provoc^o o disputa infocata; c^oci altii erau de alta opiniune, si a nume dlu Dr. **Ales. M^ocioni** pretindea stergerea casului intregu din protocolu, nefindu dechiaratiunea parintelui **Popea** obiectu de desbatere si decisiune a congresului.

In fine majoritatea prim^o rectificarea protocolului dupa dorintia parintelui archimandritu.

Altu incidinte memorabilu f^u, pe care-lu prsent^o dlu **Bartolomei**. Acest'a cer^u, ca — la loculu seu s^e se adauga espresu la protocolu, cumca parintele eppu **Popasu**, candu si-a facutu propunerea, ca congresulu s^e al^ega pre comisariulu conducetoriu alu actului de alegere a rogatu, ca densulu, ca unulu ce asemenea vine in combinatiune la alegerea de metropolitu, s^e nu fie alesu de comisariu; firesce pentru caus'a c^oci este necompatibilu a fi comisariu-presiedinte alu congresului si-totu de o data candidatu la metropolia.

Adaugerea ceruta de dlu **Bartolomei** s'a incuviintiatu pr^e bu-curosu de congresu, nu numai pentru c^o intradeveru dlu eppu **Popasu** s'a fost exprimat in acelu intielesu, ci si — fiindu c^o ac^esta recunoscentia desavu^edia t^ota tienut'a parintelui eppu **Popasu** in consistoriulu metropolitanu, unde densulu a fortiatu alegerea unui eppu de comisariu-presiedinte alu congresului, pre candu toti ceialalti membri erau convinsi, c^o atare alegere este in contra spiritului statutului org. si *necompatibile*.

Astfelu in momentul decisivu, printro dechiaratiune a pr^e santiei sale dlui eppu **Popasu**, s'a restabilitu in curatien^o sa adeveratulu intielesu alu statutului organicu, mistificatu de dinsulu pana aci cu consecintia desperata! —

In fine la punctulu protocolului, unde se amintescu cele 8 voturi date la diferite pers^one, deputatulu **Hodosiu** pretindendu a fi numite acele siese pers^one espresu si in ac^esta cerere a sa findu spriginitu de unele voci, **Babesiu** apuc^o ocaziunea pentru d'a se scul^o in contra acestei cereri si d'a infer^o pre acei votanti nesocotiti cu titlulu ce li compete, ca unoru ^omeni, cari in preocupatiunea loru personala, uitandu-si cu totulu de santien^o a locului si de sublimitatea actului si a detorintei loru, tienura intru nemic'a, a face cu voturile loru gluma si bajocuri. Nedorindu deci cuvetatoriulu a peren^o ac^esta usiurime a unoru deputati, de securu ne — alesi prin libera alegere a poporului, ci impusi din care-va parte, staru^o pentru lasarea protocolului asi^o cum e, — ceea ce intre aplause generale se si primi, — precum se vede mai susu.

Mai departe se alesera in ac^esta siedintia membrii deputatiunei de cinci, carea s^e presinte MSale adres'a Congresului despre alegere si pentru confirmarea ei. Alegerea prin coⁿtielegere comuna cad^o asupr'a domniloru: **Mirone Romanu** archimandritu si vicariu episcopale, **Jacobi Bologa**, consiliariu aulicu in penssiune, **Ioane cav. de Puscariu**, septemviru, **Sig. Popovicu**, presiedinte de tribunalu si **I. Floca**, c. r. supra-locoteninte.

Cu at^ot siedinti'a se incheia, punendu-se cea mai de apr^ope pre manedi la 9 ore, ^er la ordinea dilei desbateri asupra proiectului de adresa catra MSa.

Siedinti'a a V-a, din 11 sept. n. Dupa verificarea protocolului siedintiei precedenti, **V. Babesiu** dede cetire proiectului de adresa, care proiectu, dupa o scurta desbatere generale si speciale — se primi neschimbatu; si — fiindu c^o congresulu cu multa scrupulositate a st^oruitu, ca ac^esta adresa s^e nu cuprinda nici unu cuventu mai multu de c^otu ce ne-aperatu cere caus'a, legea si bunacuvintia, ca pre unu documentu de modelu pentru viitoriu — ^eta o public^oamu aci vorbalminte. Ea suna:

Maiestatea V^ostra Cesaria si Regia Apostolica,
Pr^e grati^ose D^omne!

Biserice'a gr. or. romana din Ungaria si din Transilvania, prin perderea pr^e amatului seu fiu si primu archipastoriu Andrei baronu de Siaguna, ajunse, mai nainte de c^otu ar fi doritu, pr^e insemnatulu momentu de a-si esserci^o celu mai de frunte dreptu alu autonomiei sale, acordate pr^e gratiosu de Maiestatea V^ostra si garantate de legea tierii, artielulu IX din 1868, ^era specialu regulate prin Statutulu Organicu bisericescu, adeca dreptulu de a-si alege prin Congresulu seu nationalu-bisericescu, in modu deplinu nedependinte, pr^e Archiepiscopulu si Metropolitulu seu.

Congresulu nostru electoralu, precum Maiestatea V^ostra la timpul seu ati binevoitu a lu^o la pr^e innalt'a cunoscentia, convocatu fiindu si adunandu-se legalminte pre di'a de 7 septembrie, (26 augustu) a. c. aici in Sibiuu, dupa ce in acea di si in pres^er'a ei a implinitu cu acurat^etia t^ote formele si solenitatile de pregatire, precum sunt acelea pr^escrise in §. 157 din Statutulu Organicu bisericescu, si dupa ce in di'a de ieri, 8 sept. 27 august 1873 s'a constituitu definitivminte, in siedinti'a de astadi, 9 sept. 28 augustu pre langa cea mai stricta observare a ordinei si a tuturoru dispuetiuniloru cuprinse mai de parte in citatulu §. 157 alu Statutului Organicu, a pasitu la insusi actulu de alegere, alu caruia resultatu e, precum ar^eta procesulu verbale concerninte, alaturat^o aci sup^o at^otu in limb'a romana originale, c^otu si in traducere ef^eptuuta prin biroulu nostru, c^o — cu o majoritate insemnata de 78 de voturi dintre 108 a fostu alesu de Archiepiscopu si Metropolitu in veduvitulu scaunu — Pr^e Santia Sa, pr^e demnulu nostru episcopu alu Aradului, Procopiu Ivacicovicu, spre mare bucuria si mangaiare a n^ostra.

Venimu deci prin ac^est'a cu fi^esca supunere si cu cea mai deplina incredere catra Maiestatea V^ostra, a substerne pr^e umilit'a n^ostra rogare, ca — conformu dreptului maiestaticu espresu in Statulu nostru organicu bisericescu pentru atare casu, se Ve indurati a intari pr^e gratiosu ac^esta alegere a n^ostra.

Datu din siedinti'a Congresului electoralu alu bisericeii romane gr. or. din Ungaria si din Transilvania, ce s'a tienutu in Sibiuu la 9. septembrie, 28 augustu 1873.

Ai Maiestatei V^ostre.

credintiosi supusi:

Ioane Metianu m. p.

protopresviterulu Bradului, ca comisariu-presiedinte alu Congresului.

Michailu Besanu m. p.

secretariu alu Congresului.

Cu at^ot'a actulu de alegere fiindu completatu, dupa ce prin unii membri s'au mai indegetatu cevasi informatiuni pentru Deputatiunea tramisa la MSa si la guvernulu, siedinti'a s'a incheiatu si Congresulu s'a prorogatu pe c^ote-va dile pana la sosirea pr^e nalt^etei Resolutiuni confirmatorie, candu dd. deputati vor fi chiamati in scrisu pentru actulu de introducere si instalare in scaunu a nou alesului arhiepiscopu si metropolitu, pe care D^odiu s^e ni-lu trai^esca! —

O D A

Prea-santitului nostru Parinte
Archiepiscopu si Metropoliu Procopiu Ivacicovicu.

Parinte prea-santite, lumin'a tuturoru,
Pastoriulu celu mai mare a unui bravu poporu;
Concede-mi astadi mie la-unu fiu adevveratu
Sè-ti spunu a mea dorintia ce tie ti'am pastratu!

Puterniculu parinte cu manele-i divine
Marirea si totu darulu sè dee preste Tine
Poruncile lui sante se poti a ne'nvetiá
Pe calea mantuirei sè poti a ne'ndreptá;

Cu dreptu si cu credintia Ti-ajute Dumediéu.
Sè lupti pentru natiune si bravu poporulu Teu.
Biserica 'ntru tóte s'o poti cultivá
Si-a ei autonomia s'o 'nalti la culmea sa. —

Ajute-ti Creatoriulu si Tata-lu prea-maritu
Sè faci cu'nctieptiune Andreiu, ce n'au finitu,
Si clerulu si poporulu canta-te-voru in struni:
Marire Tie celui ce scii sè faci minuni. —

Se póte cà nainte-ti va stá vr'un greumentu —
Dar Tu lu-vei invinge umbritu de Duhulu santu,
Cà celu ce ostenesce s'ajunga scopulu seu
Ajutá-lu pre acel'asi si bunulu Dumnedieul —

Meritele-Ti sunt multe, ce Tu leai cascigatu
Pe-acésta cariera ce Domnulu Ti-o-a datu,
Dar' si de-acum nainte ti-ajute Dumnedieul
Sè-ti faci merite multe iubindu poporulu Teu.

Mi plecu cu umilintia genunchii la pamentu
Si 'naltiu de nou cuventulu la Tata-lu celu pré santu,
Ca dile indelungate sè-ti dee de a traí
Cuventulu luminarii sè-lu poti binevesti.

Ioanu Trip'a.

DISCURSULU

PRONUNCIATU DE

DOMNULU G. M. ELIESCU

PROCURORE PE LANGA CURTEA APELATIVA

DIN CRAIOVA,

La 16 Augustu 1873, cu ocaziunea reinceperii lucrariloru anualii ale Curtii.

(Urmare.)

— Casatori'a in tóte casurile se desface prin judecata; afara de casulu candu socii voiescu sè se calugarésca. Atunci celu remasu in cinulu mirenescu mostenesce pe celu calugaritu cu atátu cu câtulu-ar fi mostenitu, déca acelu-a ar fi muritu, căci calugaritulu ca unu „mortu se socotesce.“

Se vorbimu b) de *Lucruri*. Lucrurile se impartu, dupa C. Bassarabu, in *mutate* si *nemutate*. Mutate se chiama dobitócele, căci se muta, de ambla; *nemutate* se chiama avuti'a, căci ea singura nu se póte mutá pana nu o muta altulu.“

— Comorile devinu domnesci; mai nainte se impartiea intre găsitori si proprietarulu loculu in care s'a gasitu.

Alt-ceva despre lucruri:

De va merge vre unu plugariu la vre-o tíerina fara voi'a si scirea proprietariulu, de o va ará si semaná, productele voru fi ale proprietariulu tíerini. Altfelu este in codulu actualu (vedi art. 494 c. c')

— In materie de mostenire C. B., difera multu de codulu actualu. Asia murindu acelu despre a carui succesiune este vorba fara testamentu, persónele in dreptu si ordinea in cari vinu la sucesiune, este urmatórea:

1. Mostenescu descendentii, escludendu pe toti ceialti.
2. Parintii, escludendu pre fratii mortulu.
3. Mosiu, mósi'a in concursu cu fratii mortulu.
4. Nefiindu mosiu, mósi'a, mostenescu fratii buni.
5. Fratele vitregu.
6. Rudeniile cele mai de aprópe.
7. Nefiindu rudeni, mostenesce *soci'a* mortulu jumetate, *domni'a* jumetate. Vaduv'a nu mostenesce pe barbatu, déca se va casatori inainte de espirarea anulu de doliu.

Copii mortulu, in concursu cu nepotii loru de frate, mostenescu parti egale, toti nepotii comptandu o parte si viindu la mostenire prin representatiune, „intre nepoti in loculu tatalui loru.“

Murindu cinev'a si nelasandu de cátu unu frate vitregu si nepoti din frate bunu, nepotii mostenescu, escludendu pe fratele vitregu.

Murindu *soci'a*, lasandu pe barbatulu cu care facuse unu copilu si vice-versa, murindu barbatulu si lasandu pe *soci'a* si copilulu, averea se imparte in 3 parti: $\frac{1}{3}$ o i-a barbatulu; $\frac{1}{3}$ o ièu parintii mortulu séu mórtei, $\frac{1}{3}$ se dá de pomana seraciloru. Acést'a, candu copilulu a muritu, fara a distinge cumu facea cod. Caragea, candu si in ce etate a muritu copilulu.

Mum'a in concursu cu fratii copilulu de cujus succesiune agitur, mostenesce atátu cátu are parte si cei-lalti copii ai sei, frati cu mortulu, déca nu se casatoresce de a dóu'a óra

Se escludu de la mostenire copii:

1. Cari a maltratatu pe parintele decedatu.
2. Celu ce desonoréda patulu tata-seu.
3. Celu ce va parí pe nedreptu pe tata.
4. Cei ce nu voru ingrijí de parintii loru obliciti, bolnavi fiindu.
5. Cei ce nu voiescu a chezasiu pentru scaparea parintiloru loru de la napaste.
6. Celu ce va fi impedecatu pe tata a face testamentu.
7. Fetá care nu se va multumi pe dota ce i se dá.
8. Fiulu ce se casatoresce fara voi'a tatalui.

Asemenea perdu dreptulu la mostenire:

1. Cei ce omóra cu cugetu de a mosteni pe omorátu. Déca omoratoriulu este chiaru fiulu, copii acestui'a nepotii, de fiu ai omorátulu, nu vor perde mostenirea, pentru gresiél'a parintelui loru.
2. Fii calugaritiloru.
3. Copii mestecatoriloru de sange, nascuti pe candu parintii loru sciau acésta mestecare. In acestu casu, averea va fi domnésca. — Sosimu la testamentu.

Codulu Bassarabu numesce cea ce numimu noi testamentu, *tocméla*, carte ce se face ca se fie si dupa mórte.

Potu face testamentu barbatulu la 14 ani; femeia la 12, avendu mintea sanatósa. „Tocméla si cartea cea de pe urma, strica pe cea d'antaiu.“

Testamentulu póte fi *scrisu séu orale*. Celu scrisu se adevveresce cu 3 martori, din cari scriitorulu cartii bine marturisesce pentru dins'a. Celu orale se dovedesce cu 5 séu 7 martori, cari toti de o data au auditu pe mortulu barbatu spuindu-le cum si ce doresece sè se faca cu averea-i dupa mórte. Testamentulu *orale* alu femeii nu se dovedesce de cátu adevverindu-lu 9 femei.

Urme despre esistenza testamentulu in forma *orale*, gasimu chiar in limb'a populara. Proba este espresiunea: *a lasá ceva cuivasi cu limba de mórte*.

Ceea ce e curiosu in codulu Bassarabu e cà: acelu care s'a casatoritu cu o ruda a sa, pe care o oprea legea ai fi socie, facandu testamentu, testamentulu nu va fi valabile, si tóta averea de care a dispusu, se va luá pe séma domniei.

Asemenea déca socii traindu si au facutu testamentu, testamentulu cade, de se voru desparti.

— In cátu privesce darurile.

Donatiunile sunt irevocabili (darurile nu se potu întórce).

Darurile dinaintea nuntii sunt *neinturnate*.

Dotatiunile dintre barbatu si muieru in timpulu casatoriei, nu se socotescu, afara cându „va hărăzi muieru barbatulu ca se i-a vre-o dregatorie séu cinste.“

Se revóca insa dotatiunea in casurile urmatóre: 1. Candu daruitulu e nemultiamitoriu; 2. Cându suduiesce si bate pe daruitoriu; 3. Candu i face paguba in lucrurile sele; 4. Candu i vrajmasiesce viét'i'a.

Amu disu cà tatalu póte dispune de averea sa prin testamentu ori cum aru voi. Déca insa murindu, lasa pana in 4 copii inclusivu, dupa ce se platescu detoriile, — detoriile ingroparii, — slugile, — pomenile sufletulu, — restulu se imparte intre copii putendu tatalu mortu sè dispuie de dóue din trei par-

ti, prin daruri, ori cumu aru vrea; neputându dispune decâtu de jumetate din avere, déca are 5 copii séu mai mult.

Resery'a copiiloru in averea numa i este de a $\frac{1}{3}$ parte.

Ce se intampla candu móre tatalu fara testamentu, lasandu copii: baieti si fete indiestrati si neindiestrati? Mostenescu deopotri va aducandu (reportandu) totu ce au dobanditu in daru fara conditie de reintórcere de la tata, pe candu traia. Quid? cându tatalu móre cu testamentu. Se va urmá conformu testamentului.

— Prin testamentu se potu face si legaturi. *Legat'a séu isprav'a* este totu lucrulu carele déca móre nescine, atunci elu lasa orice-i este voia catr'a altu omu.

— Candu testatorele voesce a mai adaugá vre-o dispositiune in testamentu, atunci póte face, ceea ce numesce *Cod. Bas. unu ravasielu, catastisielu* ceea ce numimu noi *Codicelu*.

(Va urmá)

Mam'a si Tiér'a

Dóue vorbe face peptu-mi sé tresara:

Un'a este *Mama* si cea *l'alta Tiéra!* . . .

Mam'a e fiinti'a care m'a nascutu;

Tiér'a e pamentulu unde amu crescutu! . . .

Dulce-i vorb'a *Mama*, dulce vorb'a *Tiéra*

Numai ele face peptu-mi se tresara;

Cându vorbescu de ele sufletulu meu bate . . .

Veseli'a 'ndata inim'a 'mi strabate! . . .

Cându vorbescu de ele eu sunt fericitu,

Si delasu uitarei totu ce-amu suferitu!

Sórele atáta nu me incaldiesce

Cátu aceste vorbe me inveselesce . . .

Ventulu asia iute cerulu nu 'nsenina

Cátu de 'ndata ele sufletu-mi alina; . . .

Dulce-i vorb'a *Mama*, dulce vorb'a *Tiéra* . . .

Ori si ce durere ele 'mi facu se piara!

Pentru ele totulu asiu sacrificá . . .

Si in veci pe ele le-oi glorificá!

Tiér'a e pamentulu care me nutresce . . .

Mam'a e fiinti'a care me iubesce!

Aleksandru A. Macedonski.

1873. Bucuresci i Sept.

Primatulu, legea bisericésca si Patriarhulu.

Publicámu mai la vale copi'a scrisorii pe care ni-o comunica unu amicu alu nostru din Constantinopole, si pe care *Metropolitulu Nifonu* din Bucuresci o tramise *Patriarhului*, impreuna cu legea bisericésca votata de corpurile legiuitoare.

Impresiunea prima ce ni face acestu actu este, cá santulu *Parinte* este pururea necorectu in caracterulu seu. *Fora* a discutá cestiunea, déca o lege votata de Camera si sanctionata de *Domnulu* unei tieri, mai póte fi supusa unei autoritati eclesiastice straine ca sé o apretieze in *Inalt'a* ei intieptiune si se bine-voiesca a o gasi de buna, socotéla pentru acést'a voru cere mandatarii nostri, ne marginimu de o cam data a face câte-va observari minunatului si seriosului nostru primatu asupr'a punctului ce 'lu acéntéza cu deosebire in scrisórea sa. „*Legea fostului Domnitoriu Cuz'a* pentru constituirea *Santului Sinodu* cumu si pentru modulu alegerei *Metropolitiloru* si a *Episcopiloru*, ni dice *Prea Santi'a Sa*, nu erá conforma cu canónele *Apostolice* si *sinodice* ale santei *Biserici ortodoxe* de resaritu, pre cum si cu usulu tierii.“

In faci'a acestei acuzari cu totu respectulu ce *Sinodulu* actualu regulamentéza pentru *Metropolitulu* capitalistu, cutezámu a ni adresá directu intrebându'lu: Déca actele bisericesci ale lui *Cuza-Voda* sunt in ochii *Prea Santei Vóstre* asemenea cu ale lui *Iulianu*, de ce ati primitu dintr'o mana, dupe *Voi profanatóre*, denumirea anticanonica de *Primatu*, care erá atunci unu simplu titlu, si asta-di candu vorbiti *Patriarhului* de canonicitate, ati cautatu a'lu legitimá si *sinodalu*? De ce atunci n'ati lovit cu o lovitura de picioru acestu idolu alu *mandrici* ce vi s'au pusu 'nainte si n'ati strigatu: *Anathema Ministrului* ce a contra-semnatu?!

Prea Santi'a Vóstra cunosceți prea bine cá *sinodulu patriarhalu* carui singuru apartine competint'a, candu dá vreunú scaunu precadere, intielege cá ea trebuie sé se esprime puramente in antiaiatatea *siederei*, de ce ati subscrisu déra unu regulamentu ce pe'nsielate ve laga in *jurisdictiunea* altui *Mitropolitu*, si tinde a radicá respectulu ce i se cuvine de la *Episcopii* sei sufragani? *Rugati* pe autbrulu *Regulamentului* pe *Parintele Episcopu Melhisedek*, ca celu pucinu odata in *viét'a* sa, se fia sinceru si se ve face o esplicare corecta si onesta a *Art. 3* combinatu alu *Art. 4*, si *Art. 7* cu aliniatu si veti vedé cá *facia* cu canónele *aparent'a* nu póte fi realitate.

Canonulu 30 Apostolicu condamna pe *Episcopii* care pe calea necanonica intrá in demnitatea loru. *Ve rugámu* déru se bine-voiti a ni spune, cumu sub *Cuz'a-Voda* n'ati avutu curagiulu de mare preotu a refusá *presiederea Sinodului*, in care ei au participatu si a ve impartesi cu densii, candu pentru abatere disulu canonu ve caterisesce si afurisesce?

Inca un'a, *Prea Santite Primate*, si terminámu. *Canonulu 15* alu *Sinodului I-iu* alu 2-le ecumenicu aréta modulu cumu si candu unu *Episcopu* se póte subtrage de antaii sei *siedietori*. Apoi cumu *Prea Santite*, in 1865 pre *Episcopulu Neofitu Scribanu*, in *Sinodulu* totu de sublegea lui *Cuz'a*, carele atunci urmá teoriei ce in prezentu ati adoptatu, l'ati esclusu pentru cá a protestatu contr'a *diseloru necanonicitati* ce actualminte le denunúciati *Patriarhului*? Nu sciti cá *mentionatulu canonu* pe unu asemenea *Episcopu* nu'lu osandesce, ci dice: cá de cinstea cea cuvenita celoru dreptu slavitori sé se invrednicésca.

A! se vede cá aveti doue renduri de cugetari petru unulu si acelasu lucru: un'a pentru timpulu cátu *Domnitoriu* e pe tronu si alt'a pentru atunci candu nu mai este. *Dóue apretiare* pentru ómenii *convinctiunei* loru. Se ve ilustramu acést'a cu câteva pasage trase din discursulu ce ati pronunúciatu in *siedint'a Sinodului* dela 9 Decembre 1865. *Lectorii* nostri voru vedé cum atunci ati calificatu *gubernulu* de infalibile, si credinciosu *vechieloru usuri*, si cumu in trecutu in *persón'a Parintelui Scribanu* ati zugravitu *conduit'a vóstra* de astadi; léca ce ati disu: „*Venindu la cestiunea Parintelui Scribanu*, ce *gresiéla* a *vedintu Parintele Scribanu* din partea *gubernului* cu *convorarea Sinodului*, si óre n'a *vedintu Prea Santi'a Sa* care sunt lucrurile cu care are sé se ocupe *Sinodulu*, cáci ce ni s'a pusu pe *biuro* prin *Inaltulu decretu* alu *Mariei Séle*?“ si câteva linii mai jos: „*Imi pare fórtu reu de purtarea Prea Sf. Arhieru Scribanu*, si din parte'mi credu, cá trebuie sé-lu rugámu se vie la *adeveratele principii*, la *lucrarile nóstre*, si cumu cá nu este asia cumu a *ganditu*, cáci ceea ce ni este datu nóue sé *lucramu*, este numai pentru *disciplin'a bisericésca*, pentru care ni-am adunatu se *combinamu astufeliu*, ca se fia in conformitate tóte *lucrarile bisericesci*; nu *lucrari nóue*, ci totu acele care au fostu si le am neglijatu. Aceste eramu se dicu pentru *Parintele Scribanu*, precumu a disu si *D-lu Ministru*, ca sé hotarámu o *comisiune* a *cercetá* si a'si da *opiniunea* sa in *faci'a* unei asemenea *purtari*, si pe urma sé se supuna *resultatulu* *adunarei* *intregi*, ca sé nu se mai face pe *viitoriu* asemenea *scandaluri*, *desordine* si *neorenduéla*.“ Apoi luandu *cuventulu* dupa unu altu *oratoru*, ati mai adaosu: „*Se revie (Parintele Scribanu)* cumu am disu a'si *recunósce* cá acést'a a fostu o *óre* in totu ce a disu“.

Oglinditive dér *Prea Santite Primate*, in acésta linia de *conduit'a*, cá *insive* *vedintu imaginea vóstra* *fidela*, se nu ve *superati* déca *natiunea* o va *calificá*, si déca, pentru *abusulu* ce ati *facutu* cu un'a din *legile* ei cele mai *sacre*, va *esprimá indignatiunea* ce'i *dicta gelosi'a* sa *nationale*.

Unu Crestinu din Eparchi'a Mitropoliei Moldovei si Sucevei.

Éca acum scrisórea in cestiune:

INALTU PRÉ SANTITE STAPANÉ.

Timpulu de *transatiune* in *tiér'a* *nóstra* de aprópe diece ani precumu *cunosceți Inaltu Prea Santi'a Vóstra*, *crearea Santei biserici* romane, o *positiune* cu totulu *exceptionale* *facia* cu *Biserica* mama, incátu *inspira* *temere* si *nelinisce* *tuturoru barbatiloru* bine *cunoscetori* de *luoruri*, si mai *pa* *susu* de tóte acést'a *fara indoéla* a *isbitu* mai *adencu* si mai *durerosu* *sufletulu* *Inaltu Prea Santei Biserici* *ortodoxe* de *resaritu*.

Astufeliu *fú* *legea fostului Domnitoriu Cuz'a* in *anulu* 1865 pentru *constituirea Santului Sinodu* alu *Bisericii Romane*, cumu si pentru *modulu* *alegerei Mitropolitiloru* si *Episcopiloru*; care lege nu erá conforma cu *canónele Apostolice* si *Sinodice* ale *Santei Biserici* *ortodoxe* de *resaritu*, precumu si cu *usulu tierii*.

Din *mil'a Domnului* *insa*, si a *Mantuatoriu* nostru *Isusu Cristosu*, *reulu* s'a *recunoscutu* si s'a *remediatu*, cáci *astadi* *acea lege* despre care *vorbitu* este *abrogata* si *inlocuita* cu alt'a care

s'a votatu de catra corpurile Igiutóre cu aprobatiunea unanima a tierii si s'a sancționatu de Domnitoriu in 1872. Decembre 14 si care dispune despre organizatiunea bisericeii Romane conformu cu Santele canóne ale Bisericeii Ortodoxe, cum si cu vechile datine ale tierii.

De acea alăturandu cu onóre pe langa acést'a unu esemplariu tiparitu alu acestei legi din urma o supunemu, dupa datoria si cu celu mai profundu respectu la cunoscinti'a Inaltu Prea Santei Vóstre spre a o vedé in intregulu ei, si a puté ave cunoscinti'a complectá despre dens'a. Si speramu cá Inaltu Prea Santei'a Vóstra ca antaiulu Archipastoriu alu Santei Bisericeii Ortodoxe de resaritu, apretand'o in Inalt'a Vóstra intieptiune veti binevoi a o recunósce de buna.

Primiti ve rogu etc.

(Semnatu) Nifon Mitropolitulu Ungro-Valahiei.

(Curierulu.)

Sosirea tómniei.

Prin silv'a 'nverditá, tómn'a retacesce,
Cu-a sa suflare frundi'a oflesce,
Si plinu de suspine recele séu ventu
Sémana cu dens'a cernitulu pamentu,
Care de durere s'a investmentatu
In doliu de jale l'alu tómniei oftatu;

Nori plini de furtuna sórele ascunde
Si radie de auru prin ei nu patrunde
Sé mai incaldiésca bietii muritori,
Si pe campulu verei ultimele flori,
Care de alu tómniei rece serutatu
Frundiele 'n morminte triste si-au plecatu;

Pãriulu sub salcii murmura cu jale,
S'unu suspinu ce'lu scóte din undele sale
Candu trece alu tómniei ventu oflitoru
Repede pe sãnu-i mobilu, plangetoru,
Tocmai ca durerea cu alu seu oftatu
P'un sufletu de jale tare intristatu.

Paserea prin frundie numai ciripesce,
Ci muta prin silve trista retacesce,
Si d'acilea sbóra catra-unu tiermu streinu
Unde nu s'aude alu tómniei suspinu,
Nici nu se diaresce campulu intristatu,
Dar cu flori se vede numai semanatu;

Omulu in natura cu fruntea 'nelinata,
De griji, de durere tare inorata,
Simte cá in sufletu jalea i-a crescutu,
Si par'ca pe lume totulu a perdutu,
Candu sub cerulu tómniei rece, inoratu
Se 'naltia-'lu naturei durerosu oftatu.

M. C.

Zimbru 8 sept. 1873. v.

Parochi'a din Zimbru, dupa abdicerea si mutarea dela noi a bravului preotu Ioanu Vusdea remasa veduva, si de si inca in lun'a lui Fauru a. c. s'a aredicatu din cass'a bisericeii tacs'a pentru publicarea concursului, — fora ca acelu concursu se 'lu fi vedutu pona adi publicatu, parochi'a nóstra si adi se administréda prin substituire.

Acést'a stare ne normala, care da'ansa de cértá intre credintiosi si lasá terenu liberu pentru coruptiunea lor din partea concurentiloru — nu aduce cu sine nici unu folosu pentru credinciosi.

Dreptu aceea este provocatu D. protopopu respectivu, ca se deschida concursulu pentru veduv'a parochia a Zimbrului, — cá la din contra se va vede necesitatu comitetulu parochialu a o face acést'a. *)

Mai multi Credinciosi.

*)De sine se intielege cá dupa cum prescrie statutulu organien.
Red.

Catra Domnii protopopi si intregulu cleru romanu.

Se apropia anulu, decandu am fostu promis in tom. I. alp cuventariloru mele bisericesci, cá concediendu-mi tempulu si impregiarile voiu edá si tomulu II. Deci, cu tóte cá de in tom. I. si pana astadi mai stau esemplarie la despusetiune, vinu totusi a implini promisiunea — deschidiendu prenumeratiune la „tomulu II. de cuventari bisericesci;“ si acést'a o facu cu atátu mai vertosu, cá nu numai am fostu provocatu, ci am capetatu chiar si pana acumu prenumeranti inainte de in partea unor'a, cari mi-au facutu ouórea a ceti tomulu I.

Tomulu II. (cu testuri luate din evangeliile obvenitórie) — va cuprinde in sene 32 de cuventari bisericesci incepuendu dela dominec'a I. dupa rosalie (dominec'a totoruru Santiloru pana la dominec'a XXXII. dupa rosalie, (adeca dom. lui Zacheu). *Mari-meá tomului II. vá fi dela 24 — 26 de cole tiparite n optavu mare ca si tomulu precedente si punendu-se sub tipariu cu capetulu lui Noemvre a. c. se vá espedá prenumerantiloru, celu multu pana in lun'a lui Aprile 1874.*

Pretiuulu unui esemplariu, cautandu la volumea tomului (24 — 26 de cole tiparite) vá fi numai 1 fl. 50 cr. v. a., si — in casulu candu numerulu prenumerantiloru ar' ajunge la 600 — ce de altu mentrea la noi ar' fi mare raritate, — va scade pretiuulu in proportiune cu numerulu prenumerantiloru. Bani de prenumeratiune nu se receru inainte, ci se voru tramite numai la primirea esemplarielor prenumerate. Colectantiloru dela 10 esemplarie voiu gratificá séu cu unu esemplariu ca rabatu, séu cu 10 percente in bani. Numele prenumerantiloru se va tipari la calcaniulu cartiei.

Te rogu dreptu aceea P. T. Domnule Protopópe, ca pre unu barbatu zelosu si partinitoriu alu literaturii bisericesci — se binevoesci a curentá col'a acést'a de prenumeratiune pre in tractulu P. T. Domniei tale — indemnandu pre Ven. Cleru romanu, ca se concurga cu prenumeratiune, ér' dupa intemplat'a curentare si inscrierea corecta a numelui prenumerantiloru se benevoesci a-o retransmite la subscrisulu in Gherl'a (Szamosujvár) (in Transilvani'a) séu de a dreptulu, séu pre calea Prea Veneratului Ordinariatu diecesanu — celu multu pana la finea lui Noemvre a. c.

In sperarea, cá Ven. Cleru romanu de si suntemu in seclulu materialismului si inótamu in volburele unei lipse asia dicandu universali — nu-si vá pregetá a spirigini dupa poteri realisarea acestei intentiuni pre in concursulu seu, de care m'am bucuratu si pana acuma, — cu destinsa reverintia me subsemnu in Gherl'a 2. Septemvre 1873.

Ioanu P. Popiu m. p.

Preotu la institutulu corectoriu reg. tranilvanu in Gherl'a.

VARIETATI.

□ Diariulu „Neue Freie Presse in Nr. 3245 contine unu articulu interesantu asupra starii actuale a educatiei femeiloru, in care Romania este pomenita cu mare lauda, ba chiar aratata superióra in acést'a privintia Austriei. Reproducandu mai jos randurile relative la noi, speramu cá fie-care romanu le va ceti cu placere si se va convinge cá diariulu numitu nu condamna totu ce e Romanescu precum cei mai multi romani pretindu.

Dupa ce arata putien'a insemnate a instituteloru actuale pentru instructi'a femeiloru din Austri'a, adauga: „Chiar in Romania'a se ingrijeseé multu mai multu de instructi'a generala mai inalta a genului femeescu de cátu in mandr'a capitala de pe malurile Dunarei. Exista in adeveru acolo pe langa o multime de penzionate, si scoli inalte de fete sustienute de statu séu de comune, si expositi'a lucrariloru executate de elevele din Bucuresci, ne dovedescu cá instructi'a in acele institute e condusa dupa principie metodice si produce rezultate laudabile. Dara mai cu sama se destinge in acést'a directia „Asilul—Elena“ pentru copile gasite, sustinutu de unu fondu de constituire si de contributii voluntare date numai de femei.

Acestu institutu cuprinde 6 clase pe acarora programa se gasescu intre altele: botanic'a, fisic'a, chimia, geologi'a, fisiologi'a animaleloru, igien'a si pedagogi'a. Pe langa cultivarea generala, institutulu mai ofera eleveloru putinti'a de a se formá o specialitate; mai cu sama esu de acolo bune invetiátórese publice precum si guvernante. De aceea se pune mare pondu si pe educarea musicala si limbistica a eleveloru. Cá nu se negrijescu inse nici specialitatile realiste, ne o domonstréza herbariele cele escelente precum si lucrarile geografice, fisicale, aritmetice si geometrice care impodobescu partea romana a Expositiei.

× *Medecin'a si bucatari'a.* Unu doctoru intreba pe parintele Bourdalou, ce regula observa in privinta traiului de e asia de sanatosu. Bourdalou i respunde ca mananca numai odata pe di.

— E sam'a, i dise doctorulu, se nu faci cunoscutu lunei secretulu acest'a caci ne-ai nimici practica.

□ *Un judecatoriu consciintiosu.* In tribunalele vechi nu era asia liniste ca in timpurile noastre. Unele partide se sfadeau pe candu altele se judecau. Odata un judecatoriu se adresa catra aprodu si i dise:

— Fa odata pucina tacere! Am fost silitu se judecu de-acum vre-o 10 procese, fara a fi intielesu vre-un cuventu de la partide. —

Numerulu acest'a contine o cola intréga, din care cauza Nrulu urmatoriu va aparé in joi'a viitoria.

REDACTIUNEA.

Concursu.

3

Pentru Statiunea invetiatorésca din Ohab'a-Lunga, cerculu insp. alu Leocusesciloru; emolumentele sunt 42. fl. m. a. 24 Chible de bucate. 8. grâu, 16. cucurudiu; 75. lb. clisa, 50. lb. sare, 10. lb. lumini, 4. fl. pausiale, 8. stangeni de lemne, si cortelu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru. —

Doritorii de a ocupá acésta statiune, au a-si trimite recurse. le sale, pana in 30. a. lunei. cur. in care va fi si alegerea, — inspectorului sub semnatu, post'a ultima Bozsúr. —

Leocusesci 2. Sept. st. v. 1873.

Adamu Ros'a
Insp. cerc. de scóle.

Concursu.

2

Pentru parochia vacanta din Comun'a Mihcherechiu protopres. Oradii-mari se deschide concursu.

Emolumentele sunt, birulu dela 260. case, tota casa un'a vica de grâu, un'a sesiune de pamentu, stólele indatinate cortelu a se esarendá.

Doritorii de a recurge la acést'a parochia, au recursurile sale dupa Statutulu Organicu bine instruate, ale trimite pana in 23. Septem. a. c. cal. vechiu, intitulate Comitetului parochialu, la protopres. Oradii-mari candu va fi si alegerea.

Datu in Mihcherechiu in 29. Augustu. 1873,

Comitetulu parochialu
In contielegere cu mine Simeonu Bica. Protopres. Oradii-mari.

Concursu

2

Pentru deplinirea ambeloru parochii gr. or. devenite vacante in Ohab'a-forgaci, se deschide concursu pana la 23 Septemvre a. c. stilulu vechiu in care di se va tiené si alegerea.

La fiecare parochia sunt urmatóriele emolumente: un'a sesiune de pamentu; in chipu de biru, câte un'a mesura de cucuruzu despoiátu dela 180 de case; si stol'a indatinata.

Tóte acéstea-in primulú anu — se impartu in dóua, la un'a parochia cu vedn'a, era la cealalte cu dóua orfane minorene, remase dupa reposatii acolo preoti.

La ambele parochii mai apartiene si câte unu fondu intravilanu fora supraedificia.

Doritorii de a ocupá vre un'a din acéstea parochii, sunt avisati recursele loru instruite conformu §-lui 13 din statutulu organicu, si adresate respectivului sinodu parochialu a le susterne la oficiulu protopresviteralu gr. or. in Belintiu.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu protterulu tractualu Georgiu Cratiunescu.

Concursu.

2

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca din Comun'a Parchida Protopres. Luncii — cu acést'a te escrie Concursu.

Emolumentele sunt. 40 fl. $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu clas'a 1, dela totu insulu umblatoriu la scóla dela 6 ani pana la 12 ani $\frac{1}{2}$ de vica de grâu, gradina de o vica, cortelu liberu si stólele cantorale. Doritorii de a recurge, au a-si trimite recursele sale bine instruate cu documinte, intitulate Comitetulu parochialu pana in 23. Septem: candu va fi si alegerea in Parchid'a — la protopopulu Luncii in Oradea-mare.

Datu in Parchida in 24. Augustu. 1873.

Comitetul parochialu
In contielegere cu Inspectorulu Scolariu.

Concursu.

2

Prin care tenerii studentigr. or. doritori de a fi primiti in institutul filantropicu zsigaijanu, sunt avisati, ca pana in 16 Septem. st. v. a. c. se-si ascérna recursele la Rev. D. Simeonu Bic'a in Oradea-mare spriginite de documintele urmatórie.

1. Testimoniu scolasticu despre progresu si moralitate
2. Atestatu de paupertate subscrisu de notariulu competenté.
3. Adeverintia medicala, cumca recurintele este oltuitu. Oradea-mare 26. Augustu 1873.

Senatulul institutului.

Concursu.

2

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu, la scól'a gr. or. romana din Oradea-mare, devenita, in vacantia — se escrie concursu pe langa urmatóriele emolumente.

- a) Cortelu liberu
- b) Salariulu anuale 400 fl. v. a. ce se va solvi in rate trilarie. —
- c) 4 orgii (stangeni) de lemne, din cari are a se incaldí si scól'a.
- d) venituri cantorali. —

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a produce: testimoniu despre absolvirea sciintieloru pedagogice, — testimoniu de calificatiune pentru posturile invetiatorescu de clas'a prima si documentu despre conduit'a si portarea morala. Petitiunile, astfelu instruite si adresate comitetului parochialu subscrisu a se-tramite la inspectorulu cercualu Rdisim. D. Simeonu Bic'a in Oradea-mare, pana in $\frac{16}{23}$ Septemvre a. c. in carea diua se va tiené alegerea. — E de insemnatu cá intre individii cu aceeasi calificatiune, teologii absoluti voru avé preferintia. —

In fine, competintii sunt pofiti ca pana la alegere in o domineca seu serbatóre se se presente in sant'a biserica gr. or. din locu, pentru ca se-si dovedésca deprinderea si versarea in cantarile bisericesci si tipicu. —

Oradea-mare $\frac{19}{31}$. Augustu 1873.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine Simeonu Bica protopres. Oradii-mari — ca Inspectoru Districtualu.

Concursu.

2

La ocuparea postulu de capelanu langa parochulu din Comun'a Jánosda Nicolau Popovicu.

Emolumentele sunt birulu dela 246. de case, din stólele indatinate si din pamentulu parochialu 40. de lantiuri, din tóte atrei'a parte.

Doritorii de a recurge au recursurile sale bine adornate pana in 30. Sept. a. c. calend. vechiu, cându va fi si alegerea ale transpune la protopopulu Oradii-mari, adresate Comitetului parochialu, provédute dupa intielesulu Statutului Organicu.

Datu in Janosda in 2. Septem. 1873.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine Simeonu Bic'a Protopres. Oradii-mari.